

Трети разред гимназија општинско 2013

1. На линији поред документа напишите име владара или државника који их је донео.

- а) Деклараториј - _____
- б) Алески едикт милости - _____
- в) Петиција о правима - _____

2. Млетачка Република била је један од важних чинилаца у Средоземљу кроз читав нови век. Одговорите на следећа питања која се тичу ове државе.

- а) Које године је у 18. веку Млетачка Република изгубила Пелопонез? _____
- б) Који рат је ова држава водила против Османског царства због Крита?
_____ рат који је трајао од _____ до _____ године.
- в) Која је била титула управитеља Далмације и где је било његово седиште?

- г) Где и када је избила највећа побуна Срба и Хрвата против млетачке власти?

- д) Када и где се водила битка између Аустрије и Пруске, која је била одлучујућа, како за победу Пруске у рату, тако и за присаједињење Венеције Италији?

3. На линији напишите имена личности које описују следеће реченице.

- а) Први председник Горњег Перуа, који касније по њему добија име.

- б) Султан који, уз помоћ страних инструктора, модернизује војску организовањем нове морнарице и коњице. _____
- в) Владар Светог римског царства немачке народности чије је одрицање од власти означило крај постојања државе. _____
- г) Заменио оца на месту ускочког харамбаше, а погинуо је код манастира Крупе.

4. Повежите наведени мир и одредбу мира. На линији поред назива мира упишите одговарајући број.

а) мир у Ништаду _____	1) Аустрија губи Венецију, Далмацију и Истру (без Трста)
б) мир у Пожуну _____	2) Шлезија трајно остаје у саставу Пруске
в) мир у Утрехту _____	3) Русија добија Естонију, Ливонију и део Карелије
г) мир у Кучук Кајнарију _____	4) Енглеска добија Њу Фаундленд
	5) Крим добија независност

5. Одговорите на следећа питања.

- а) Којим миром и када се Аустрија ослободила данка који је плаћала Османском царству од 1547. године? _____
- б) Који енглески владар својим потезима изазива незадовољство енглеских колонија у Северној Америци, које ће довести до рата за независност? _____
- в) Где и када су код Срба први пут штампане црвене књиге?
_____ године

6. Спојте ауторе са њиховим делима. Поред имена аутора упиши одговарајући број.

а) <i>Утопија</i> _____	1) Рене Декарт
б) <i>Историја Фиренце</i> _____	2) Николо Макијавели
в) <i>Похвала лудости</i> _____	3) Томас Мор
г) <i>Расправа о методу</i> _____	4) Еразмо Ротердамски

7. Одговорите на следећа питања:

- а) Чија је задужбина цамија Ферхадија у Бања Луци? _____
- б) Шта је био основни разлог пропасти покушаја Ференца Ракоција да придобије Србе за његов устанак? _____
- в) Због чега се раднички покрет у Енглеској, у току ког су радници разбијали машине назива ЛУДИТСКИ? _____
- г) Којој династији је припадао први краљ Белгије? _____

8. На линији поред датума напишите догађај који се тада одиграо:

- а) 3. јул 1866. _____
- б) 18. јун 1815. _____
- в) 17. јун 1789. _____
- г) 18. јануар 1871. _____

9. Повежите савременике. На линији упишите одговарајући број.

а) Камило Кавур _____	1) Џорџ Вашингтон
б) Јозеф II _____	2) Жан Калвин
в) Сулејман Величанствени _____	3) Иван III Василевич
	4) краљица Викторија

10. Поред назива дела напишите име његовог аутора:

- а) *Славено србски магазин* _____
- в) *Човекове дужности* _____
- г) *Емил* _____
- д) *Правила Англиканске цркве* _____

11. Уколико сматрате да је наведена тврдња тачна заокружите слово Т, или слово Н уколико мислите да је нетачна.

- а) Док су журишали на Бастиљу, присталице револуције су певале Марсељету. Т Н
- б) Након Гарибалдијеве интервенције у Напуљској краљевини, све италијанске територије су се нашле на окупу, осим Папске државе. Т Н
- в) Српске привилегије ослободиле су српско становништво плаћања десетка католичком свештенству. Т Н
- г) Мартин Лутер је у свом учењу број светих тајни свео на три, а то на крштење, причешће, брак. Т Н

12. Прочитајте и допуните следеће реченице.

Повластице и обавезе Срба у Војној крајини дефинисане су документом који је 1630. године донео цар _____. Овај документ познат је под именом _____. Варајдински генералат је обухватао простор _____.

13. Уписивањем броја на линији испред догађаја, поређајте догађаје хронолошким редом тако да бројем 1 означите догађај који се први десно.

- _____ Северна Каролина присаједињена САД.
- _____ Донет Трећи револуционарни устав.
- _____ Потписан мир у Кампо Формију.
- _____ Тадеуш Каћушко подигао устанак у Пољској.
- _____ Основана гимназија у Сремским Карловцима.

14. Прочитајте и допуните следеће реченице.

а) Јакобински клуб, који се залагао за успостављање републиканског уређења, предводио је _____, док је монархистичког опредељења био _____ клуб. Након Јакобинске диктатуре власт преузимају термидорци, који доносе Устав који одређује да се извршна власт налази у рукама _____ (упишите назив тела).

15. Прочитајте и допуните следеће реченице.

Значајну улогу у току револуције која је 1848. захватила и Француску имали су радници, које је предводио _____. Исте године револуција је захватила и Аустрију, због чега је председник владе _____ поднео оставку. У току ове револуције Мађари су коначно поражени у бици код _____, _____ године.

16. Пажљиво погледајте слику и одговорите на постављена питања.

- а) Шта је приказано на слици? _____
- б) Где и када се одиграо овај догађај? _____
- в) Над киме је извршен покољ током овог догађаја? _____